

Диплом ЧДТУ – визнаний знак якості.

Надійно і на всі часи

Чернігівський державний технологічний університет минулої осені відзначив лише 50 років від дня свого заснування, що для вузу — зовсім юний вік, але його диплом є своєрідним знаком якості.

Випускників вузу, а їх за ці роки понад 16 тисяч, охоче беруть роботодавці, і не тільки на Чернігівщині, а далеко за її межами. Недаремно ЧДТУ займає пристойні місця в численних рейтингах вузів, і ці рейтинги постійно зростають. Нещодавно оприлюднено рейтинг за показниками наукометричної бази даних

Scopus, де ЧДТУ зайняв 38-ме місце, випередивши відомі споріднені вузи України. І це є високою оцінкою якості підготовки в чернігівському вузі, єдиному, що готує інженерні кадри в області.

Суттєву роль у цьому відіграє найстаріший факультет вузу — механіко-технологічний. Саме він випустив перших чернігівських інженерів у 1967 році й не втратив свою провідну роль і сьогодні. На факультеті навчається близько 700 студентів на денній та 200 — на заочній формі навчання. Фахівців готують за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр». До складу факультету входять 6 кафедр, які очолюють вчені, відомі як в Україні, так і за її межами.

Про чотири випускаючі кафедри мова піде нижче, а кафедри «Основи конструювання машин» (керівник професор О.І. Пилипенко) та «Теоретична і прикладна механіка» (професор В.Г. Дубенець) закладають у студентів основи інженерної професії. Без вміння читати креслення, виконувати розрахунки, пов'язані з обробкою деталей, проектування вузлів машин і механізмів, знань основ опору матеріалів, технічної механіки на сучасному виробництві нема чого робити. На механічному студенти отримують з цих дисциплін ґрунтовні теоретичні знання і практичні навички. Крім того, студенти отримують пристойний рівень знань з фізики, вищої математики, комп'ютерних та інформаційних систем. Невипадково студент 3-го курсу Юрій Петровський переміг у Всеукраїнській олімпіаді з математики серед студентів, хоча у вузі математика — не профільюючий предмет. А це означає, що у ЧДТУ вчать мислити, вміють розгледіти таланти.

Недарма жоден випускник вузу 2010 року, який навчався на держзамовленні, не залишився без роботи. А роботу чернігівським випускникам пропонують різноманітну. Є серед них багато докторів і кандидатів наук, керівники чернігівських підприємств Костянтин Колесник і Валерій Купцов, Віктор Попов і Олександр Лавренюк, Володимир Кожедуб і Марк Пахманов. Двічі губернатором області, депутатом Верховної Ради, мером Чернігова був Валентин Мельничук, мером міста Віталій Косих, заступником міністра промисловості України доктор технічних наук Володимир Лінник. Ще й зараз працює заступником міністра промисловості республіки Білорусь Віктор Пінчук.

З традиціями минулого та думкою про майбутнє

Кафедра машин і апаратів виробництва хімічних волокон і текстильної промисловості розпочала підготовку спеціалістів від 1962 року. Тоді став до ладу Чернігівський завод синтетичних волокон, відкрився Чернігівський науково-дослідний інститут машин синтетичних волокон, а в цілому відбувався процес хімізації народного господарства. Гостро були потрібні фахівці, адже в цій галузі працювало понад 20 підприємств, її розвитком займалися науково-дослідні інститути, КБ, машинобудівні заводи. На всіх працювали чернігівські випускники, яких за ці роки кафедра

підготувала понад 1500. І не просто працювали, а очолювали підприємства і наукові установи. Троє випускників стали докторами, 22 — кандидатами наук. Фактично на чернігівських випускниках трималася вся механічна служба галузі.

Тепер інші часи. Багато підприємств не працюють або працюють не на повну потужність, але випускники кафедри без роботи не залишаються. Відмінна підготовка дозволяє їм успішно працювати на будь-яких підприємствах. Навіть минулого навчального року конкурс на одне місце при вступі складав 3,3, як і 40 років тому. Але це ще не все. Чернігівських випускників запрошують на роботу навіть закордонні фірми. Лідер світового виробництва машин для хімічних волокон — німецька фірма «Бармаг», з якою співпрацює кафедра, прийняла на роботу трьох її випускників.

Останніми роками кафедру очолює професор Петро Чередниченко, який прийшов туди студентом у 1965 році (!).

Фундамент закладається тут

Кафедра технології машинобудування практично ровесниця вузу. Її очолює заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук професор Володимир Ступа. На кафедрі працюють один доктор і вісім кандидатів наук.

Раніше спеціальність «Технологія машинобудування» була найпоширенішою серед інженерних професій. Це базова та універсальна спеціальність. Розробки нових технологій, їх удосконалення дають поштовх усім галузям машинобудування. А фундамент технології базується на обладнанні, що теж освоюють на кафедрі. І хоча машинобудівні підприємства зараз не працюють на проектну потужність, є великий попит з малих підприємств, що займаються виготовленням енергозберігаючого та іншого обладнання, яких потребує ринок.

Серед випускників минулих років, крім тих, кого вже згадували, громадські діячі Олександр Заварзін та Віктор Тканко, народний депутат України другого скликання, доктор економічних наук Олександр Степанов, велика кількість керівників підприємств та науково-виробничих об'єднань, кандидатів і докторів наук.

Зварювальник — завжди актуальна професія

Це справді так. Постійний розвиток промисловості, науки та техніки, поява нових конструкційних матеріалів — все це потребує надсучасних високотехнологічних процесів отримання нероз'ємних з'єднань. Тому в 1971 році в інституті була створена кафедра зварювального виробництва. Зварювальні технології розвиваються випереджаючими темпами, причому не тільки в різних галузях машинобудування, а й у будівництві, приладобудуванні, медицині. Винайдені технології зварювання композиційних матеріалів, кераміки, скла, пластичних мас, волокон, біологічних тканин. Інтенсивно розвиваються й споріднені до зварювання технології: паяння, склеювання, різання, наплавлення, нанесення покриття та ін. Тому професія інженера-зварювальника з глибокою загальнотеоретичною та інженерною підготовкою, а саме таких готують у ЧДТУ, відкриває необмежені перспективи для професіонального і кар'єрного росту. І випускники, яких за історію кафедри випущено понад 2000, яскравий цьому приклад. Двоє з них стали докторами наук, 14 — кандидатами. Згадаємо лише двох випускників, відомих усім чернігівцям — Володимир Євсієнко, голова правління ВАТ «Завод металокопункцій та металооснащення», та Костянтин Іванов, президент регіональної торгово-промислової палати, депутат міської ради.

Кафедру очолює провідний науковий співробітник Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона, лауреат Ленінської премії, доктор технічних наук, професор Геннадій Костянтинів Харченко. Це забезпечує тісний зв'язок кафедри з академічною наукою, що сприяє покращенню учбового процесу, знайомству студентів з найновішими досягненнями та обладнанням у зварюванні, а випускники магістратури мають змогу продовжувати навчання в аспірантурі інституту Патона.

Слід також відмітити, що з цього року, зважаючи на поступовий вихід будівельної галузі з кризового стану, на кафедрі відкрито нову спеціалізацію «Автоматизоване проектування та дизайн металевих конструкцій у будівництві та машинобудуванні».

Колишнє і сучасне поруч

Кафедра інтегрованих технологій машинобудування і автомобілів готує інженерів з однієї з найстаріших у вузі спеціальностей «Металорізальні верстати та системи» за двома новими спеціалізаціями: «Комп'ютерне проектування та дизайн технологічного обладнання», за цим напрямом ведуть підготовку інженерів-конструкторів, та «Інтегровані високі технології машинобудування та їх обладнання», в якому, крім традиційних, розглядаються високі та інтегровані технології з фаховою підготовкою інженера-технолога. Кафедра має найкраще серед вузів України обладнання: 67 верстатів, з них 7 з числовим програмним управлінням та робото-технічні комплекси, є унікальні оброблювальні центри.

Кафедру очолює доктор технічних наук, професор Віталій Іванович Кальченко, один із лідерів цього наукового напрямку в Україні. І кафедра теж лідер. Тут працюють лише люди з науковими ступенями, у тому числі три професори. На кафедрі діє аспірантура і докторантура, тільки у 2009 році було захищено 3 кандидатські дисертації, а у 2006 р докторську ступінь отримав випускник кафедри, проректор з науково-педагогічної роботи Володимир Кальченко. Зараз готують дисертації чотири аспіранти та один докторант. Нещодавно рішенням ВАК у вузі створено спеціалізовану вчену раду, що зможе розглядати кандидатські дисертації з процесів механічної обробки, верстатів та інструментів. Тож з'явиться можливість реалізувати «драбину» зростання наукових кадрів — студент—аспірант—кандидат наук на місці.

Також відкрита спеціальність «Автомобільний транспорт», за цим напрямом готуються фахівці з організації та управління транспортними процесами, процесами виготовлення та ремонту транспортних засобів, перший випуск бакалаврів відбудеться у 2012 р. Для «автомобілістів» придбано ексклюзивну діагностичну установку «Дельфін 1-М» для віброакустичної діагностики. Таких лише дві у вузах України. До речі, нова спеціальність із автомобільної справи дуже перспективна, адже в Україні збільшується і виготовлення власної автомобільної техніки, і кількість імпортової. Обслуговуванням і ремонтом займаються часто випадкові люди. Так що наші дипломовані фахівці будуть з часом поза конкуренцією.

У їхніх колег, фахівців з верстатів та інструменту, конкуренція вища, але кафедра намагається рухатися випереджаючими швидкостями. Тут вивчають і впроваджують так звані «генеративні» технології, коли деталі «створюються» за заданими параметрами, без обробки і традиційної стружки. Попередникам нинішніх студентів та інженерів залишається тільки по-доброму заздрити, бо сьогодні можливості для реалізації здібностей і доля самих студентів — у їхніх руках.

Аркадій СТЕЖЕРИНСЬКИЙ